

EXK. 190 JAN. 30.

REVISTA ECONOMICĂ.

Apare odată pe săptămână.

„Revista Economică” se publică din însărcinarea și cu ajutorul institutelor de credit:

„Albina”, „Ardeleana”, „Auraria”, „Banca Poporală” Dej, „Beregsana”, „Berzovia”, „Bihoreana”, „Bistrițana”, „Bocșana”, „Brădetul”, „Cassa de păstrare” Miercurea, „Cassa de păstrare” Seliște, „Chiorana”, „Cordiana”, „Corvineana”, „Crișana”, „Detunata”, „Doina”, „Economia” Cohalm, „Economul”, „Făgețana”, „Fortuna”, „Furnica”, „Grănișerul”, „Hașegana”, „Hondoleana”, „Hunedoara”, „Industria”, „Iulia”, „Lăpovana”, „Lugoșana”, „Lucașfărul”, „Mercur”, „Mielul”, „Munteana”, „Mureșana”, „Mureșanul”, „Nădlăcana”, „Nera”, „Olteana”, „Oraviceana”, „Patria”, „Plugarul”, „Poporul”, „Racoșana”, „Sătmăreana”, „Sebeșana”, „Seldăgeana”, „Sentinela”, „Silvania”, „Someșana”, „Steaua”, „Timișana”, „Ulpiana”, „Unirea”, „Victoria”, „Vlădeasa”, „Zărândeana”, „Zlăgheana”, „Agricola”,
însoțire economică de magazin și anticipațiuni, Hunedoara.

Prețul de prenumărare: pe 1 an K 12—, pe 1/2 an K 6—	DIRECTOR IOAN I. LAPĚDATU.	Taxa pentru inserțiuni: de spațiul unui cm ² câte 10 fileri.
---	-------------------------------	--

Anul IX. Sibiu, 27 Ianuarie 1907. Nr. 4.

Privilegiul Băncii Austro-Ungare.

Chestiunea privilegiului Băncii-Austro-Ungare va trebui să fie pusă cât de curând la ordinea zilei:

Si iată de ce.

În art. de lege XXXVII din 1899, prin care s'a acordat băncii noastre de emisiune un privilegiu de zece ani, adică până la 1910 se spune apriat că dacă pactul economic dintre cele două state ale monarhiei: Austria și Ungaria nu s'ar putea încheia până la 31 Decembrie a. c. atunci privilegiul băncii nu va mai putea fi prolongit, ci va trebui să înceteze. De aci urmează, că menținerea relațiilor economice-comune dintre regatul nostru și imperiul vecin e o condiție sine qua non pentru menținerea caracterului de instituțiune financiară-comună a băncii de emisiune Austro-Ungare.

Nu voim să discutăm probabilitatea acestei condițiuni fundamentale, dela care atârna viitorul băncii Austro-Ungare ca instituțiune privilegiată comună. Nu e nici locul și nici timpul. O vor face aceasta cât de curând cei chemați și desigur între aceștia cei dintâi acționarii băncii, cari în proxima adunare generală-ordinară, convocată pe 5 Februarie a. c. vor cere și vor primi lămuririle de lipsă în privința viitorului privilegiu. Atunci vom reveni și noi.

De astădată ținem să reamintim cetitorilor nostri eventualitățile ce ar putea să urmeze în cazul când dintr'un motiv sau altul privilegiul nu s'ar mai putea acorda sau ar trebui să înceteze. Privilegiul actual — în sensul articolului de lege suscitată — e acordat până la 31 Decembrie 1910, data la care va putea fi prolongit prin o nouă convenție. E întrebarea însă, ce s'ar putea întâmpla în cazul când aceasta convenție nu s'ar mai

putea încheia. În acest caz pot obveni două eventualități, ambele prevăzute în articolul de lege amintit. Anume banca are drept să își continue ca societate pe acții activitatea sa de până acum în toate ramurile de afaceri ce le are. Afară de cel al emisiunii de bancnote. Pe de altă parte însă dacă cele două guverne nu ar voi aceasta, ele și-au rezervat dreptul să preieie întreaga afacere cu toți ramii de operațiuni afară de cel al împrumuturilor ipototecare. În acest caz însă acționarii vor trebui escontentați pentru acțiunile lor și pentru părțile ce le compet din fondurile de rezervă. Articolul de lege din chestiune prevede pentru fiecare acțiune suma de K 1520 — plus partea proporționată din fondurile de rezervă.

Aceste două eventualități pot însă să urmeze și mai iute de 1910, căci am arătat mai sus că dacă pactul economic între cele două state ale monarhiei nu s'ar putea încheia până la 31 Decembrie 1907, atunci privilegiul băncii de emisiune trebuie să înceteze imediat. E și natural. Dacă cele două state sunt independente unul față de celalalt în afacerile economice și financiare nici banca de emisiune nu va mai putea funcționa ca instituțiune comună privilegiată. Astfel dacă din cauza aceasta privilegiul ar trebui să înceteze înainte de 1910, atunci întocmai ca mai sus, banca sau va continua singură afacerile ei, sau aceste vor fi preluate de cele două guverne. Numai cât în cazul acesta al doilea acționarii vor mai primi ca despăgubire, pe lângă escontentarea amintită mai sus, încă câte 22 cor. de fiecare acție și pentru fiecare din anii cu cari rescumpărarea se va face mai curând decât în 1910.

Din cele zise până aici rezultă că dacă se încheie pactul economic între Austria și Ungaria în decursul anului curent, banca de emisiune va putea lucra în liniște până la

finea anului 1910, când sau va căpăta un nou privilegiu sau va obveni unul din cele două cazuri arătate mai sus. — Din contră, dacă pactul economic nu s'ar putea încheia în anul acesta, privilegiul înceată și afacerile sau vor fi continuate de bancă ca societate pe acții sau vor fi preluate de cele două guverne. Cum se vor împăca apoi aceste între ele — e o chestiune a viitorului. (==).

Studiile funcționarilor de bancă.

În ce direcție trebuie să-și completeze și perfecționeze funcționarii de bancă cunoștințele câștigate în școală pentru a fi la înălțimea chemării lor și a putea corăspunde mai bine multiplelor cerințe ale funcționării lor?

Chestiunea aceasta, este tractată cu multă căldură și cunoștință de cauză din partea unui prof. Dr. Berényi P. într'un lung articol apărut în „M. P.” Nr. 52/1906. Ceeace spune numitul autor în introducerea și încheierea articolului său se referă, ce este drept, la institutele de bani maghiare; considerând însă că în multe privințe la băncile noastre sunt stări absolut identice, ca la băncile maghiare, cetitorii nostri vor afla, credem, nu numai interesante, ci și instructive cele expuse în articolul amintit, din care dăm în cele următoare un rezumat mai larg.

„Cu chestiunea, că ce studii să aibă funcționarii de bancă — zice Dr. Berényi — nu este chiar mult de când se ocupă cercurile interesate, pentru că mai de mult posturile de funcționari de bancă nu erau privite ca ocupațiuni pentru cari se cere și pregătire. Erau deajuns conexiunile și protecția. Cine avea prietini ori neamuri în direcțiunea vre unei bănci, acela nu mult avea să aștepte pentru a ajunge și el în dosul zăbrelor unde due și de unde aduc oamenii banii. Știința eră lucru secundar. Perceptori și notari penzionati, neguțatori falimentati, medici ajunși invalizi în cursul activității lor, învățatori și alte elemente se așezau cu cea mai mare liniște sufletească în funcțiile de ampliați de bancă. Între conducătorii institutelor noastre de bani din provincie se mai găsesc și azi oameni, cari îmbătrânind în o funcție publică oarecare (d. ex. administrativă: ca pretori ori protopretori) s'au dus să odihnească în scaunul de director al cutărei bănci; precum și medici ingineri, advocați, profesori, etc. cari după o vieată întreagă petrecută în cariera, pentru care s'au pregătit, au apucat prin încrederea publică, în oficii, din care mai nainte au știut chiar atăta, cât trebuie să știe orice om cult. Ba se află și astfel de directori de bancă, cari pe lângă această funcție conducătoare, mai au timp și pentru o praxă medicală întinsă! Cunoștințele, înțelege cunoștințele recerute pentru conducerea unui institut de bani, le lipsesc cu totul. Dar — zic mulți — nici nu le trebuie. Lucrul de căpetenie este *onestitatea și caracterul civic distins*. Celelalte vin dela sine.

Caracteristica institutelor noastre de bani din provincie — continuă Berényi — este că au conducători cinstiți, de omenie; dar oameni cu cunoștințe, indeosebi cu pregătiri speciale nu se prea află la ele. Nici nu este așa de mult, de când se pretinde dela funcționarii subalterni calificația de școală comercială și abia în timpul de tot recent au început a purtă de

grije direcțiunile, ca în fruntea institutelor lor să nu ajungă numai oameni cu bune legături familiare, cu avere privată, cu vază și trecere în societate, ci și specialiști. Sunt, se înțelege, destule cazuri, că directoral executiv pricepe de tot puțin din agendele administrative ale băncii, dela începător, dela practicant însă pretinde calificația de școală comercială.

Dar să nu recriminăm. Să ne bucurăm că am ajuns deja aici. Viitorul institutelor noastre de bani depinde de ceice sunt puși în serviciul acestor instituțiuni. Când vor ajunge în serviciul institutelor de bani numai oameni calificați, cu pregătiri anume pentru bransa aceasta, și va peri de acolo diletantismul și zelul spriginite numai de bunăvoință, atunci alt spirit va fi conducător și pe terenul acesta. Deși în ultimii 10 ani s'au schimbat multe spre bine, totuș mai sunt multe de făcut. Posturile de funcționari de bancă încă nu le-au eucerit *de tot* funcționarii anume pregătiți, calificați pentru ele. Dar am pornit pe cale bună. Și deși prin protecție și miopie mai apucă și acum în posturi de funcționari de bancă ici-colea oameni, a căror loc, în urma calificației, ce o au, nu este acolo, în general situația totuș este mult schimbată. Ne închinăm științii și îi deschidem ușile. Recunoaștem că onestitatea și caracterul nepătat nu constituie o calificație specială, pentru care se dau posturi, ci sunt condițiuni fundamentale ale existenței omenești, fără de cari este imposibil a trăi în societate. Postul de funcționar de bancă mai pretinde pe lângă aceste două însușiri încă și pregătire și cunoștințe temeinice de bransa. Se cer multe, foarte multe cunoștințe, pentru că cineva să poată ajunge a fi în biroul institutului de bani un bun muncitor la marile probleme economice, ce-și așteaptă deslegarea dela întreprinderile financiare.

După acestea autorul articolului, ce ne preocupă, trece la expunerea cunoștințelor, cari după părerea sa, ar trebui să și le însușască funcționarii de bancă. El distinge două grupe; de prima se țin cunoștințele, cari stau în legătură cu *agendele administrative ale institutelor de bani* (cunoștințe comerciale și juridice), iar de a doua *cunoașterea temeinică a factorilor economici*, în al căror serviciu sunt chemate a stă băncile.

Numai acela poate fi bun funcționar de bancă — zice — care cunoaște fundamental toate legile aritmetice comerciale. este orientat în lumea cifrelor și cunoaște tehnica contabilității comerciale. Cifrele nu reprezintă numai cantități, ci arată și modul cum s'au format cantitățile și ce influență exerciază una asupra celeilalte, reoglundând totodată întreagă viața institutului, a căruia avere și rezultat o reprezintă. De aceea nu se poate din destul recomanda funcționarilor de bancă să se ocupe continuu cu cifrele și să caute a pătrunde însemnătatea lor și a câștigă prin ele o privire clară asupra situației și mersului întreprinderii.

În ale contabilității un funcționar bun nu se va mulțami cu unicul sistem, ce-l cunoaște, sau cu șablonul, ce-l are, ci va căută să-și întocmească contabilitatea amăsurat cerințelor întreprinderii. Se va feri să folosească multe registre de prisos din contră va nizu să introducă registrele cele mai simple și mai evidente, întocmite astfel, încât să se afe în ele cu înlesnire orice date s'ar căută, nelipsind nici controlul.

Afară de acestea se recere dela funcționarii de bancă chiar și a institutelor celor mai mici, să cunoască fundamental toate mijloacele și rafineriile tehnice moderne de bancă: să știe cum se pot face mai

simplic și mai prompt plăți și încasări pe alte piețe; cum se pot simplifica expedițiile de bani etc.

Toate acestea, se înțelege, nu se pot învăța decât în viața practică, studiind organizația băncilor mari, cu întocmirile lor de model și adoptând mijloacele și modalitățile, cu cari ele își îndeplinesc plățile și efectuează încasările și prestează tot toate operațiile lor.

Cu acestea însă nici pe departe nu s'au epuizat încă cunoștințele, de cari trebuie să dispună un bun funcționar de bancă. El trebuie să fie înzestrat și cu o bună parte a cunoștințelor juridice, ce le posed advocații practici. Pentru că jurisconzultul unui institut de bani nu poate să fie totdeauna prezent la institut, pentru a statori formele de drept, sub cari se pot încheia diferitele afaceri și sunt fixate drepturile creditorului și obligamentele debitorului. La institute mai mici multe agende advocaționale cad tot în sarcina funcționarului, cum sunt între altele: studierea extraselor de carte funduară, procedura de urmat cu cambiile, încheierea afacerilor de lombard etc., cari toate pretind vaste și temeinice cunoștințe juridice, cari se pot câștiga numai prin studiu particular.

Cunoștințele amintite le câștigă funcționarul de bancă, în parte, încă în școală; dar eșit în viața practică trebuie să caute a-și lărgi cercul cunoștințelor și a se perfecționa în branșa sa, pentru a deveni cât mai capace de chemarea sa. Funcționarul de bancă, care este numai bun muncitor de birou, contabil iscusit și administrator conștient al averii încredințate grijei sale, acela — zice Berényi — își împlinește numai pe jumătate chemarea. Își face datorința în oficiu, dar nu servește marile probleme economice legate de fiecare institut de bani. Fiecare institut de bani este o stațiune centrală a vieții economice, și fie aceea stațiune mare, ori mică, circulațiunea trebuie astfel dirijată, încât să înlesnească circulația pe întreaga linie. Într'un cerc mai mare sau mai mic institutul de bani este centrul, care alimentează viața economică, înțocmai cum inima alimentează arteriile. Dacă inima nu funcționează bine, întreg organismul suferă. Dar dacă inima este sănătoasă, viguroasă și alimentează egal întreg corpul, atunci se însănătoșează și organismul bolnav. Institutul de bani, care nu voiește să se nutrească numai pe sine, ci să și dea nutremânt, este ca inima sănătoasă! Institutul de bani, care se află în înălțimea chemării sale nu se lasă dus, ci și duce însuși clientela. A așteptă la ghișeu institutului pe deponenți și pe ceice caută credit nu este știință. Trebuie creați deponenți și debitori deopotrivă! Institutul de bani trebuie să fie ocrotitorul și conducătorul ținutului, în centrul căruia își are sediul; să atragă la sine toate elementele, chiar și cele mai mici, chemate a promova și anima viața economică. Fiecare institut de bani să se nizuască a fi câte un centru de propagare a spiritului de economie și prin credit a spiritului de întreprindere.

Ei, dar pentru ca un institut de bani să se ridice la acest nivel și să poată anima cu îngrijire părintească individualitățile economice din cercul său de activitate, se recere ca funcționarii lui să nu fie numai burocrati, ci conducătorii, spriginitorii și povățuitorii permanenți ai vieții economice. Funcționarul bun, dela conducător până la practicantul începător, trebuie să cunoască temeinic viața economică a ținutului, în care este chemat a funcționa. Să cunoască bine forțele economice, cari operează acolo, dar mai cu seamă pe cele-ce sunt ascunse acolo și nu sunt în stare a lua ființă, fiindcă n'are cine le scoate la iveală și a le alimenta.

Funcționarul de bancă, care nu-și vede încheiată și îndeplinită chemarea numai în birou, acela își va valida vastele sale cunoștințe teoretice și practice pe terenul economic și în sinul societății în care trăiește și a cărei valoare economică este chemat a o potența. Căci doară fiecare pas făcut pe terenul acesta, aduce roade îmbelșugate institutului de bani căruia îi aparține. În ținuturile unde viața economică pulzează mai viu și spiritul de întreprindere este mai dezvoltat, acolo se află și cele mai înfloritoare institute de bani. Băncile nu trebuie să se mulțamească numai cu satisfacerea trebuințelor de credit ale întreprinderilor existente, ci ele trebuie prin însuși activitatea lor de mijlocitoare a creditului, să dea impulsul vieții economice, încurajând pe cel timid și introducând viața acolo, unde aceasta lipsește.

Pentru ca funcționarii de bancă să poată desvolta în direcția aceasta o activitate rodnică și folositoare ei trebuie să se ocupe cu studiul științelor social-economice. După ce aprofundat această știință și s'au pătruns de adevărurile cuprinse în ea, ei vor trebui să studieze temeinic viața și situația economică a ținutului lor, căci chemarea funcționarilor de bancă nu este numai să fie muncitori buni, zeloși, punctuoși și cinstiți ai institutului în al căror serviciu stau, ci ei trebuie și afară de birou să lucreze la întărirea și dezvoltarea vieții economice a țării și a contribuții astfel la ridicarea bunăstării materiale a populațiunii.

Să se înarmeze deci funcționarii de bancă cu armele științei, pentru a deveni în birou temeinici cunoșcători a tot ce se cere dela o administrație punctuoasă, exactă și cinstită, iar în afară de birou muncitori desinteresați, neobosiți și folositori ai vieții economice, ai căreia factori de deosebită importanță sunt*.

Frumoasele cuvinte de indemn ale dlui Dr. Berényi merită a fi apreciate și urmate și de funcționarii băncilor noastre al căror rol în viața economică a poporului nostru, între împrejurările între cari viețuim este neasemănat mai important, decât al funcționarilor dela băncile maghiare, cărora se adresează autorul.

*
○

Cecuri și clearing.

I.

Între factorii manipulatori și învârtitori de parale instituțiile poștale ocupă un loc de frunte. În decursul afacerilor față cu publicul extern, învârt sume uriașe, atât în contul perceperilor, cât și în al plătirilor.

Pe urma acestui reveriment întimpinăm două fenomene:

a) în unele puncte, de spațiu sau de timp, se ivește fenomenul compensației, al echilibrului între antiteze. Față în față cu suma perceperilor stă suma egală a plătirilor. Debitul egalează creditul;

b) mai des se ivește al doilea fenomen, care îl formează regula generală: debitul nu echilibrează creditul, fie că-l întrece, fie că-i este inferior.

Grăție acestei reguli generale, se ivesc salduri considerabile, cari trebuiesc transportate sau păstrate, dacă sunt în plus; cari trebuiesc achitate cu numărare adus de aiurea, dacă sunt în minus.

În acest mod se pornește un puvoiu de parale în toate părțile, pe toate drumurile și cu toate mijloacele: cătră sate și cătră orașe; pe căile ferate și pe șosele; în vagoane, în căruțe și în cariole; în lăzi, în săculețe și în geamantane etc. etc., împlinindu-se aidoma vorba Românului: „Umbă ca banul“.

Atât rezervarea de durată lungă, cât și transportările dese ale paralelor dau naștere unor inconveniente grele la cumpănă. Invărtirea fizică a banilor: numărarea, controlarea monetelor, sortarea, impachetarea, expedarea și alte operații de felul acestora costă timp și consumă o însemnată energie fiziologică — moment despre a cărui gravitate abia își poate da seamă omul laic.

Un alt inconvenient, de ordin financiar, se naște prin faptul, că atât pe timpul înmagazinării cât și al transporturilor, sumele scapă de menirea lor firească, de a funcționa ca sume roditoare.

Al treilea inconvenient, de ordin moral, merită și el toată atențiunea, deși cazurile sunt relativ rare.

Problema simțitoare și dificilă a poștelor o formează atât expedarea cât și distribuirea *urgentă și corectă* a trimiterilor. Îndeosebi pe tema distribuiri se ivesc destule reclamații, alterații și chiar procese de desdaunare.

Și în adevăr: inmanuarea întârziată a unei scrisori de afacere comercială, sau inmanuarea ei la persoane necompetente, poate provoca daune simțitoare.

Dar apoi, câte o scrisorică desmierdată, câte un bilețel parfumat, ajungând în mâni străine, sau mai corect, neajungând în mâna adresatului sau a adresei — câte neînțelegeri familiare, câte regrete, câtă gălăgie, câtă ceartă nu pot provoca?

Dar nu mi-e scopul s'o apuc pe coarda inimei, ci pe a intereselor obștești. Mă restrâng la obiectul propriu, alegând pe ici, pe colo, câte un caz drastic, dar caracteristic.

Pe numele domnului Z., comerciant în Budapesta, sosesc într'un rând două mandate poștale: unul de 500 cor., al doilea de 400 cor. Adresatul nu e acasă. Factorul cunoaște de ani de zile toți membrii familiei. Întâiu femeia, pe urmă feciorul adresatului stăruiesc zornic de factor, să inmanueze și să plătească mandatele pe subscrierea lor, bine știind, că și de altădată a mai lucrat astfel, și n'a fost nici un năcaz. Factorul, la repețe căutări, neaflând pe adresat acasă, ba mai lăsându-se sugestionat de argumentul analogiei, nebănuind nici o pornire criminală — achită amândouă mandatele, la semnatura femeiei, respective a feciorului.

Intr'aceea trimitătorul mandatelor își așteaptă marfa comandată. Neprimind-o la timp — reclamă mandatele. Avizul de reclamație îi sosește îndărăt cu observarea, că paralele s'au plătit destinatarului atunci și atunci.

Trimitătorul scrie imediat dlui Z. să-i expedieze de urgență marfa căci în caz contrar, îi intentează proces. La ceea ce dl Z. nu întârzie a răspunde, că d-lui nu a văzut nici mandate, nici sumă, prin urmare nici vorbă să-i poată expeda ceva marfă.

Din treaptă în treaptă și din răspuns în răspuns trimitătorul mandatelor, bazându-se pe documentul de reclamație emis de poștă, improcesuiază pe dl Z. pentru 900 cor. și accesorii.

În tot decursul procesului și la pertractare dl Z. neagă persistent primirea sumei și oferă jurământ.

Judecătoria cere atunci, prin intermedierea direcției de poștă și telegraf, registrul de inmanuare a mandatelor impincinate.

Rezultatul fu decisiv.

Se dovedî, că factorul a purces încorect în afacere, de vremece mandate, asupra sumelor mai mari de 40 coroane nu e permis a le inmanua decât adresatului sau imputernicitului acestuia. În cazul de față nici femeia, nici feciorul nu dispuneau de procură.

Sentința adusă de judecătoria a eliberat pe acuzat

de sub toată povara procesului. Tabla și Curia au aderat la această sentință.

Trimitătorul se năpustî atunci asupra poștei.

Ca rezultat final, bietul factor trebui să achite toată pretensiunea de proces, cu întregul cortegiu de spese, interese, taxe de timbru etc. etc. îmbrâncindu-se pe sine și întreagă familia, pentru o bună bucată de vreme, în mizerie.

Iar dl Z, femeia și feciorul râdeau în pumni.

*

Cazuri analoage sunt „apucături domnești“. Se întâmplă prin sfidarea, prin eludarea legilor și dispozițiilor în vigoare. Codul penal, cu paragrafi seci, fără vieală, nu le poate inhăță. Eroii sunt în deplină conștiință cam pistrîță, nu i vorba, că „lucrează în senzul legilor“.

Ce să zicem însă, de cazurile „legal“ criminale?

Cutare Perde-vară, cu frate-său Tae-cănilor-frunză, nevrând să lucreze cinstit, își dau mandate reciproce la poștă și când le merge factorul, îl toacă în cap, ziua la ameazi, jefuindu-l de parale.

Altădată sunt atacați factorii pe scări întunecoase sau în pasage strănte.

Vedem, prin urmare, cât de gingașe este problema distribuiri paralelor.

Dar atâta nu e destul.

Momentul distribuiri nu ascunde decât o parte a primejdiei, iar până la distribuiri mai este transportul, care și el e aduimecat la multe stații mari și stații mici.

Gavr. Todica.

Interese tranzitoare.

Calcularea intereselor tranzitoare constituie, precum se știe, una dintre cele mai mîgăloase lucrări împreunate cu încheierea bilanțului. Calcularea exactă a acestor interese răpește contabilului o mulțime de timp și ea este cauza că bilanțurile institutelor de bani se pot încheia și da publicității abia la câțva timp după 31 Decembrie, termenul uzitat al încheierilor anuale.

La unele institute de bani, cu deosebire cari au o circulație mai mică sau dispun de personal destul, interesele tranzitoare se calculează deja în decursul anului de gestiune, astfel, că la 31 Decembrie ele sunt gata calculate pentru încheiere.

Iată cum: la împrumuturile, cari se regulează peste ziua încheierii interesele se calculează deosebit până la ziua încheierii și deosebit pentru zilele, ce mai sînt dela ziua încheierii până la scadența împrumutului, introducându-se aceste interese atît în documentele de casă cît și în registre separat.

Exemplu:

Un cambiu de K 190 — per 2 Noembrie 1906 se regulează la scadența cu 8% pe 3 luni.

Calculăm interesele până în 31 Decembrie pe 59 zile și contăm:

La *Interese de escont* K 2.49.

Apoi calculăm interese din 31 Decembrie până în 2 Februarie 1907 pe 33 zile și contăm:

La *Interese tranz. de escont* K 1.39.

Acest metod ce este drept înmulțește mult lucrul licidatorului, dar în schimb împutinează lucrul contabilului la încheiere, pentru care sunt a se face numai extrasele (inventarele) spre a constată situația diferiților rami de operațiuni și consonanța lor cu Maestrul.

Pentru a ușura lucrarea licidaturei în cursul anului, se pot folosi cu bun succes niște tabele pentru

calcularea intereselor cum este d. ex. cea din „Anuarul Băncilor Române” pe 1907.

Am ținut a face cunoscut acest metod de calculare a intereselor tranzitoare, acelor colegi, cari poate încă nu l-au cunoscut până acum, ca eventual în viitor să se folosească de el, ușurându-și astfel lucrările de încheiere.

Lugoș, Ianuarie 1907.

Romul Dimboiu.

Prelegerile economice

în despărțămintele „Asociațiunii”.

Cu Nr. 1353—1906 „Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român” adresează celor 47 direcțiuni ale despărțămintelor sale următoarea circulară, pe care o recomandăm deosebitei atențiuni a cetitorilor revistei noastre rugându-i să dea toți spriginul posibil pentru reușita acestor prelegeri folositoare:

Iată circulara:

În vederea trebuinței foarte simțite de a înmulți cunoștințele economice ale poporului nostru agricultor și astfel a influența asupra ameliorării situațiunii lui materiale și a-l face mai harnic în lupta tot mai aprigă ce ne așteaptă pe terenul cultural, — comitetul Asociațiunii a început lucrările de organizare a prelegerilor economice deja în decursul anului 1906.

În urma circularii ad Nr. 1499 dela 12 Decembrie 1905 în decursul anului 1906 s’au angajat să organizeze prelegeri 13 despărțăminte cărora s’a și trimis cuota de câte K 100 — pentru conferențieri și cărți pentru înființarea de agenturi și biblioteci populare. În unele despărțăminte s’a ținut cont de toate condițiile puse de comitetul Asociațiunii referitor la conferențieri, conferențe, înființarea de biblioteci și agenturi.

În alte despărțăminte s’a ținut foarte puțin seamă de dispozițiile și îndrumările comitetului, ceea ce dorim să nu se mai întâmple pe viitor.

Așteptând acum la sfârșitul anului raport despre prelegeri, despre întrebuințarea sumei de câte K 100—, despre înființarea agenturilor și bibliotecilor populare cu cărțile trimise de aici, cum și despre experiențele făcute cu ocazia prelegerilor și organizării agenturilor și bibliotecilor populare, — adresăm de nou un călduros apel on. direcțiuni ale despărțămintelor noastre și on. comitete cercuale, ca să continue și în anul 1907 cu organizarea prelegerilor, iar în despărțămintele unde nu s’au putut începe prelegerile în anul 1906 să se înceapă în anul 1907.

În speranța unui succes mai multămitor dăm în cele următoare programa de acțiune:

1. Se vor ține în decursul anului 1907 prelegeri în 27 despărțăminte ale Asociațiunii, distribuindu-se suma de K 2000— votată spre acest scop și restul neîntrebuințat în 1906 în 27 de părți egale de câte K 100—.

2. Prelegerile se vor ține în serii și nu numai într’o singură comună.

Comunele în cari se vor ține prelegerile au să fie designate de comitetele cercuale ale despărțămintelor, cari vor trebui să fie cu deosebită conșiderare la împrejurarea, că comunele designate în scopul prelegerilor să fie îndeosebi dintre acelea, unde până acum nu s’au ținut nici adunări de despărțământ, nici prelegeri populare, și astfel Asociațiunea nu e cunoscută acolo poate nici după nume.

Se va mai avea în vedere situațiunea scăpătată a comunelor și neapărata trebuință de a se face ceva pentru povățuirea locuitorilor pe calea progresului în cele economice.

3. Ca conferențieri se vor angaja *specialiștii* noștri pe terenul agriculturii, între cari și *preoții* și *învățătorii* cari s’au calificat în timpul din urmă în: pomărit, vierit, stupărit, etc.

4. În scopul angajării acestor persoane comitetul central adresează și cu această ocazie un apel către direcțiunile și comitetele cercuale ale despărțămintelor și — prin mijlocirea pressei — *cătră toate persoanele cu oarecare pregătire teoretică și practică pe terenul agriculturii*, pentruca să-i stea întru ajutor la rezolvirea importante probleme a prelegerilor economice.

Ceice vor dori să conlucre la ajungerea scopului numit, au să se înștiințeze comitetului central al Asociațiunii — prin direcțiunea despărțământului căruia aparțin *până la 30 Ianuarie n. 1907*.

În înștiințare vor avea să arete calificațiunea economică de care dispun, eventual publicațiunile economice ce au scris și prelegerile economice cari le au ținut până acum ori apoi *dovezi* despre aranjarea de grădini școlare, pepiniere de viță și de pomi, stupării etc.

5. Comitetele cercuale vor recomanda petițiunile, cari le vor afla demne de recomandat, fiind îndeosebi cu conșiderare la împrejurările speciale ale despărțămintelor; pentrucă, bine să se noteze, în unele despărțăminte se va simți mai mult lipsa de cunoștințe referitoare la cultura pământului și a vitelor, într’alte referitor la cultura legumilor și iar într’alte referitor la cultura viilor, stupilor, etc.

6. Este de dorit ca prelegerile să fie lucrate sau cel puțin schițate prealabil și transpuse comitetului central spre revizuire.

Comitetul își rezervă dreptul a publica prelegerile mai reușite în revista „*Tara noastră*” sau în „*Biblioteca populară*” a Asociațiunii.

7. Comitetul central va remunera fiecare prelegere economică cu maximul de K 10— în contul diurnului și speselor de călătorie.

8. Toate prelegerile se vor ține sub prezidiul unui delegat al comitetului cercual. Spre acest scop fiecare membru al comitetului cercual va avea să prezideze câte o prelegere-două, pentruca nu unii din ei să fie prea împovărați.

9. Se va face propagandă, ca să participe la aceste prelegeri și popor din comunele învecinate.

10. Cu ocaziunea acestor prelegeri se vor *înființa biblioteci și agenturi ale Asociațiunii*, ca astfel pe urma prelegerilor să rămână și ceva real, și pe această bază să se poată clădi mai departe.

11. Comitetul central va pune la dispoziția despărțămintelor statutele și regulamentele necesare în număr de ajuns cum și câte un exemplar din toate numerile bibliotecii sale populare, eventual și alte cărți, pentruca prin acestea să se poată pune bază bibliotecilor populare în toate comunele unde se țin prelegerile economice.

12. Este de dorit ca comitetele cercuale să procure și ele, pe cât posibil, din mijloacele proprii, din donațiuni, etc. un număr oarecare de cărți potrivite pentru popor, ca și pe această cale, rând pe rând, să se ajute augmentarea bibliotecilor populare în comunele unde se țin prelegeri economice.

13. Mai departe este de dorit, ca direcțiunile și comitetele cercuale ale despărțămintelor să stăruie a crea și din partea lor *fondurile necesare*, pentruca seria

prelegerilor economice să se poată ține într'un număr cât mai mare de comune.

14. Este de dorit ca prelegerile să se țină liber, nu cetite, și în mod cât mai practic.

Spre acest scop tot ce se poate arăta și experimentată să se arete și experimenteze, așa s. ex.

a) Referitor la cultura pământului, se vor arăta diferitele soiuri de mașini și rechizite agricole, și unde se poate, se vor pune și în lucrare, ca cei prezenți să se poată convinge de avantajele lor.

b) Tot așa se va proceda la prelegerile despre pomărit, arătând cum se face în realitate sămănatul pomilor, strămutarea, altoirea și formarea coroanei lor, etc.

c) La cultura viei se vor arăta de ex. cum se face rigolarea pământului, altoirea vitei, etc.

d) La cultura legumilor se va arăta diferitele soiuri de semințe mai alese și însăși exemplare din legumile cele mai frumoase și mai rentabile, etc.

e) La stupărit se vor arăta spre ex. coșnițele sistematice, diferitele soiuri de rechizite și mașini practice, și așa mai departe se va proceda și referitor la alți rami agricoli.

15. Despărțămintele, cari dispun de schiopticoane, sunt rugate să le pună și în serviciul prelegerilor economice.

Comunicând onoratorilor direcțiunii această programă de acțiune, le rugăm să binevoiască a lua — cu ajutorul comitetelor cercuale — toate dispozițiunile necesare pentruca prelegerile să se poată începe cât mai îngrabă.

Indeosebi le rugăm:

1. Să ne propună drept conferențieri persoane probate și conștiențioase.

2. Pe baza programei generale să compună programă specială pe seama despărțământului, stabilind comunele în cari să se țină prelegerile, timpul când să se țină și anume care membri ai direcțiunii să prezideze diferitele conferențe (prelegeri).

3. Atât recomandarea conferențiarilor cât și programa amintită în punctul precedent să ni-se prezenteze până la 30 Ianuarie n. 1907.

4. La alegerea despărțământelor cărora li-se va distribui suma de câte K 100 — în scopul prelegerilor economice, se vor avea în vedere:

a) conferențiarilor destoinici ce se vor anunța din diferitele despărțăminte;

b) concursul ce ni-l vor pune în vedere direcțiunile și comitetele cercuale întru executarea programei; anume: prin firma voință de a organiza biblioteci și agenturi populare în comunele unde se vor ține prelegeri, cum și prin angajamentul de a face câte ceva și din partea lor pentru augmentarea bibliotecilor ce vor înființa, etc.

Deodată cu rezoluțiunea ce se va da despărțământelor, li-se vor trimite și statute și regulamente, cum și publicațiunile de cari Asociațiunea dispune, în scopul de a pune bază bibliotecilor populare.

Sibiu, la 31 Decembrie 1906.

Prezidiul „Asociațiunii“:

Iosif Sterca Șuluțu m. p.

REVISTA FINANCIARA.

Situațiunea.

Sibiu, 25 Ianuarie 1907.

Banca Angliei a redus etalonul dela 6 la 5 procente. Această reducere a fost provocată de scăderea discountului privat în Londra și întărirea status-ului băncii. Rezerva băncii engleze a crescut și în săptămâna a 2-a din Ianuarie cu 1.17 milioane. Numărul a crescut cu 509.000 funți, iar circulațiunea de bilete s'a redus cu 66.000 funți sterlingi. Etalonul neobiceiuit de mare de 6 procente datează din 19 Octomvrie 1906. În Ianuarie 1905 etalonul de discount al băncii din Anglia era 4 procente. Știrea despre reducerea etalonului în Londra n'a avut o influență mai însemnată asupra celorlalte piețe europene.

În Franca situațiunea se poate privi ca mai încordată decât înainte, pentrucă rezerva metalică a băncii de emisiune a suferit o nouă scădere de 826 milioane franci, iar profitul de cambii al băncii franceze s'a redus numai cu 17.83 mil. franci. Și este cu atât mai semnificativ că banca Franciei a urcat etalonul pentru lombard la 4 procente tocmai în momentul când banca engleză a redus etalonul cu 1%. Această măsură aplicată acum de banca Franciei n'a surprins de loc, fiind proiectată din săptămâna anterioară. Dacă punerea în praxă a întârziat o săptămână, cauza este a se căuta numai în situațiunea prea încordată a pieții internaționale, pe care banca Franciei nu voia să o influenteze și mai mult.

Banca Germaniei a arătat la 15 crt. o circulațiune de 89 milioane mărci bilete supuse la contribuțiune față de 332 milioane la 7 Ianuarie. O reducere a etalonului dela 7% la 6% la Escont, și dela 8% la 7% la Lombard a urmat la 21 crt., o măsură justificată prin îmbunătățirea situației băncii, care deja la finele săptămânii dispunea de o rezervă de bilete scutită de contribuțiune de 20 mil. mărci.

Mai îmbucurător este modul în care decurge circulațiunea la banca noastră de emisiune. Situațiunea publicată pentru 15 crt. arată o îmbunătățire însemnată la toate pozițiunile, în special în loc de 14.1 milioane cor. bilete supuse la dare din 7 Ianuarie banca dispune deja de o rezervă de bilete de 68 milioane coroane, asemenea a crescut rezerva metalică cu 5.1 milioane coroane la 1.462 mil.; iar portofoliul de cambii a scăzut cu 89.4 milioane coroane la 615.32 milioane, și lombardul cu 21.58 mil. la 67.4 mil. coroane.

Discountul privat cu conșiderare la apropierea lui ultimo s'a urcat în Viena cu $\frac{1}{16}\%$ la $\frac{4}{16}\%$, cu toate că cererea se mișcă în cadre foarte modeste.

SOCIETĂȚI FINANCIARE ȘI COMERCIALE.

„Victoria“, institut de credit și economi Filiala în Chișineu (Kisjenő). Precum aflăm institutul „Victoria“ din Arad a deschis la 16 crt. sub firma de mai sus o filială în Chișineu, care se va ocupa ca și Centrala sa, cu toate operațiunile de bancă. Conducerea noii filiale este încredințată dlui Mihail Veliciu, președintele direcțiunii „Victoriei“, iar din partea Centralei au fost emiși, ca șef de birou, dl George Adam și ca cassar dl Augustin Boțoc.

Dorim succes bun noii întreprinderi!

CRONICA.

Rugare. *On. Direcțiunile ale institutelor noastre de bani sunt rugate să binevoiască a ne transpune imediat după încheiere câte un exemplar al bilanțului și contului lor de profit și pierdere pe anul de gestiune 1906.*

Redacțiunea.

Necrolog. Direcțiunea institutului de credit și economii „Sătmăreana“ societate pe acții în Seini anunță întristătoarea știre despre încetarea din viață a domnului *Gavrilă Lazar de Purcăreți*, președintele comitetului de supraveghiere, protopop și arhidiacon în Sanislău, care și ca membru fondator și fost vicepreședintele direcțiunii și-a consacrat laboriositatea valoroasă pentru prosperarea acestui institut.

Cassa de păstrare poștală austriacă. Afacerile acestui institut iau din an în an un avânt tot mai mare. La finea anului 1906 avea 211.92 milioane depozite, iar saldul din circulațiunea cecurilor era 384 milioane, la o altă deci 596 milioane coroane. Numărul total al participanților la comerțul de cec și gir a crescut la 73.313; 23.016 proprietari de rentă au avut în depozit 148.87 milioane coroane nom. hârtii de valoare de stat. (—n).

Circulațiunea Cassei de păstrare ungară în Decembrie 1906. În luna Decembrie a anului expirat s'au făcut la Cassa de păstrare ungară în ramul depozitelor spre fructificare 85.772 depuneri în sumă de K 4.758.451.02 și s'au ridicat în 53.583 poziții K 4.608.191.93, așadar suma depunerilor a întrecut suma ridicărilor cu K 150.259.09. La finele anului 1906 situația depozitelor spre fructificare a fost de K 76.672.798.61. Numărul deponenților a crescut în Decembrie anul trecut cu 777 și a fost la finele anului 1906 de 607.456. În ramul afacerilor de cec și clearing s'au depus în 854.383 poziții, suma de K 241.194.993.63 și s'au ridicat în 139.307 poziții suma de K 242.152.938.76, prin urmare ridicările au întrecut depunerile cu K 957.945.13. Situațiunea acestui ram de afaceri a fost la finele anului 1906 de K 59.831.499.80. Numărul proprietarilor de conturi-cec s'a sporit în Decembrie anul trecut cu 115 și a fost la finele anului de 14.928. Revirementul total al Cassei de păstrare poștală în ambii ramii de afaceri a fost în Decembrie 1906 de K 492.714.575.34 în 1.133.945 poziții, iar totalul depoz. spre fruct. s'a cifrat cu K 136.504.298.41. În ramul afacerilor de efecte Cassa de păstrare poștală a liberat până la finele anului 1906 3628 libele de rentă despre hârtii de valoare, în valoare nominală de K 14.737.696.

Reducerea contribuțiunilor în România. Nu de mult parlamentul român a votat un proiect de lege pentru reducerea contribuțiunilor cu suma de 5 mil. lei cu începere dela 1 Aprilie a. c. Budgetul anului 1905/6 s'a încheiat cu un escedent de 45 mil. lei, iar cel anului 1906/7 prezintă un escedent de 50 mil. lei. Dela 1901/2 încoace suma escedentelor s'a urcat la totalul de 140 mil. lei. Cauza acestei prosperități îmbucurătoare este creșterea constantă a populațiunii, care se sporește anual cu 80—100.000, crescând în proporție și bunăstarea materială a locuitorilor. La aceasta au contribuit și multele milioane de capitaluri străine, ce se varsă în țară prin desvoltarea extraordinară a industriei petrolului. „Ce contrast

uriasă!“ — exclamă „Magyar Pénzügy“ în fața știrii și constatărilor de mai sus — la noi în Ungaria emigrațiune, sărăcire, urcarea contribuțiunilor. în România: înmulțirea și îmbogățirea populațiunii și reducerea contribuțiilor!

Loteria de classă privilegiată societ. pe acții. Această societate, care cu nenumăratele și multiplele sale reclame animează continuu publicul la joc cu norocul, a continuat a face și în 1906 afaceri splendide. A realizat la un capital societar de K 3.6 mil. un profit net de K 1.473.769 (în 1905 K 1.449.316), ceea ce corăspunde unei rentabilități de 41% (în 1905 40.94 %) a capitalului. Venitul brut al ultimilor 3 ani se prezintă astfel: 1904 K 5.034.026. 1905 K 5.046.308 și 1906 K 5.420.100. Din detragerile de 20% a rezultat după detragerea proviziunii de 3 $\frac{1}{2}$ % a vânzătorilor principali, un venit de K 5.101.240, din interese K 266.932. Bilanțul pe 1906 prezintă active totale de K 7.751.886 și Rezerve K 2.589.046, cari cu dotațiunea anului curent se urcă la K 2.910.115. Dividenda anului 1906 va fi, afară de cele 5% interese K 95=19%, față de K 93 din 1905 și K 97 din 1904.

O inovație practică. Este dovedit prin experiență, că cea mare aglomerație a deponenților pe la ghișeurile băncilor are loc de regulă la începutul lunii și la încheierea semestrului. Pentru a împărți pe un interval mai lung această aglomerație, deopotrivă nepăcută pentru partide, ca și pentru funcționarii băncilor, fără a păgubi însă pe deponenți, în Germania a început a se introduce la mai multe bănci uzul, ca banii depuși în primele 5 zile de lucru a oricărei luni, să se fructifice deja cu începere dela ziua primă a acelei luni, adecă luna întreagă. Inovația a fost pretutindeni favorabil primită din partea publicului și s'ar putea introduce și pe la băncile noastre cu circulație mai mare de partide.

Datoria flotantă de stat. La finele anului 1906 s'au aflat în circulațiune note de stat à fl. 5 în sumă de fl. 1.032.495 și note de stat à fl. 50 în sumă de fl. 243.600, total deci note de stat în valoare de fl. 1.276.095, cari sumă în sensul art. de lege XXXI din 1899 este a se rescumpără pe cheltuiala comună a ambelor state dualiste

Un cartel al băncilor vieneze. De câțeva vreme deja au decurs între institutele de bani austriace și în special între cele din Viena, pertractări pentru a statorî în afacerile de bancă condițiuni absolut unitare față de clientelă; ba a fost vorba chiar și de aceea, ca băncile să plătească și pentru banii luați împrumut un procent egal. Cu toate greutatele ce s'au ivit și cari erau deja pe aici să zădărnicească întreagă acțiunea, băncile interesate în fine au căzut de acord asupra chestiilor principiale, rămânând acum să se fixeze detaliurile, ceea ce va reclama încă 2—3 săptămâni. Convenția se referă însă numai la *interesele active*, cari s'au fixat cu un procent peste etalonul oficial. Convenția se poate resiliă deocamdată în curs de 3 luni. După împrumuturile contractate de bănci va putea plăti fiecare bancă și de aci încolo interesele cari îi convin.

Un cartel asemenea celui încheiat acum de băncile din Viena există deja de mult în Berlin, cu deosebirea, că aci s'au fixat și interesele pasive, nu numai cele active. Exemplul băncilor vieneze probabil va fi

urmat și de băncile din Budapesta, căci cartelarea le asigură un venit mai mare și sigur.

*

Monetele mărunte à 5 fl. Proiectul de lege privitor la înmulțirea banilor pe nichel, votat de parlament a atras atențiunea cercurilor competente asupra lipsei pieselor de 5 fl., adânc simțită de public dela introducerea valutei de coroane încoace. Monete à 1 fl. sunt numai puține în circulație și nici nu se primesc bucurosi din partea publicului, din care cauză, ori poate tocmai din motivul acesta, atât în comerțul mic, cât și în cel mare, aproape la fiecare socoteală cu sumă rotundă, una ori cealaltă parte se păgubește, ceea ce la o circulație mare dă anual o sumă respectabilă. Este deci foarte necesară baterea monetelor à 5 fl. cari fără îndoială vor fi cu multămită primite din partea poporațiunii. În statele mari din vestul Europei se află astfel de monete mici, numite *sous* în Franța, *soldo* în Italia și *jumătate penny* în Anglia, foarte populare în circulația mică.

*

Colonizare de ciangăi. Precum anunță ziarurile maghiare, 220 de familii de ciangăi din Bucovina cu 2000 suflete, au hotărât a se repatria și vor fi colonizate în mai multe părți ale comitatului Hunedoarei. Colonistii au ocupat deja un teritor de 4000 jug. și cea mai mare colonie va fi la Pestișul-de-jos pe moșia lui Barcsay: „unde proprietarii cei noi sunt chemați a recăștigă maghiarimea valahizată pe seama maghiarimii“. În zilele trecute o deputație de ciangăi de 14 persoane a fost în capitală pentru a exoperă spriginul mini-strului de agricultură.

*

Bănci noue românești. Precum se anunță Românii din *Beiuș* proiectează fondarea unui institut de bani în acel oraș, lipsa căruia este de mult simțită în ținutul *Beiușului*. — Asemenea este pe cale a se înființa o bancă românească în *Toplița-română* cu capital societar de K 100,000. Înainte cu Dumnezeu!

*

Posturi vacante. „*Victoria*“ din Arad a publicat concurs pentru două posturi de practicanți cu termen de 15 Februarie a. c. Se cere absolvarea unei școale sup. de comerț, limbile română și maghiară ev. și germană. După un an de probă urmează defini-tivarea cu salariul, banii de cuartir și tantiemele regu-lamentare. Retribuțiunea anuală pe anul de probă este K 960.—.

*
o

BIBLIOGR. A.

„*Muntele de pietate*“. Sub titlul acesta a început să apară în București cu începere dela 1 Ianuarie a. c. st. n. o revistă periodică, ca organ oficial al „Caselor privilegiate de imprumut pe amanet în România“. Revista numită apare lunar și la cerere se trimite gratuit tuturor interesaților. Menirea ei este a informă publicul mare asupra scopurilor urmărite de „Muntele de pietate“ (caselor de amanet) asupra avantajilor, ce le oferă acela și asupra modalităților în care publicul va putea profita de serviciile lui. În viitor revista „Muntele de pietate“ va avea îndeosebi și chemarea de a pregăti prin publicațiile sale licita-țiunile amanetelor nerecumpărate.

*
o

SUMAR.

Privilegiul băncii Austro-Ungare — Studiile funcțio-narilor de bancă — Cecuri și clearing. — Interese tranzi-toare. — Prelegerile economice în despărțămintele „Asocia-țiunii. — *Revista financiară*: Situațiunea. — *Societăți financiare și comerciale*: „*Victoria*“. — *Cronică*: Rugare, Necrolog, Cassa de păstrare poștală austriacă, Circulațiunea Cassei de păstrare ungară în Decembrie 1906, Reducerea contribuțiilor în Ro-mânia, Loteria de clasă privilegiată de stat, Un cartel al băncilor vieneze, Monetele mărunte à 5 fl., Colonizare de ciangăi, Bănci noue ro-mânești, Posturi vacante. — *Bibliografie*: „Muntele de pietate“.

Bursa de București.

Cursul din 22 Ianuarie 1907.

Rentă amort., impr. 185 mil. din 1903, 5%	vinde	Lei	103 ¹ / ₄
„ „ „ 274 „ „ 1890, 4%	„	„	95
„ „ „ 180 „ „ 1898, 4%	„	„	93
„ „ „ seria A. și B. din 1905, 4%	„	„	92 ¹ / ₂
„ „ „ convertită din 1905, 4%	„	„	92 ¹ / ₄
Obligațiile Credit. județian și comunal 5%	„	„	103 ⁷ / ₈
Scrisuri fonciare rurale 5%	„	„	101 ¹ / ₂
„ „ „ 4%	„	„	92 ⁷ / ₈
„ „ „ urb București 5%	„	„	98 ³ / ₄
„ „ „ Iași . . . 5%	„	„	96

Bursa de mărfuri din Budapesta

Cursul din 22 Ianuarie 1907.

Grâu de Bănat	per 100 kg. vinde . .	14-00—14-65
„ „ Tisa	„ „ „ „ . .	14-45—15-55
„ „ Pesta	„ „ „ „ . .	14-40—15-05
„ „ Alba-reg,	„ „ „ „ . .	14-25—14-90
„ „ Bacica,	„ „ „ „ . .	14-10—14-80
Secară	„ „ „ „ . .	12-95—13-05
Orz	„ „ „ „ . .	12-90—13-20
Ovės	„ „ „ „ . .	15—15-40
Porumb	„ „ „ „ . .	9-80—10-10
Rapiță,	„ „ „ „ . .	31-00—32-50
Slănină (clisă)	„ „ „ „ . .	110—115—
Untură de porc B.-Pesta	„ „ „ „ . .	142—143—

Cursul pieții Sibiu din 24 Ianuarie 1907.

	se cump.	se vând.
Galbini	K 11-25	11-35
Lei (bilete)	„ 94-20	94-60
Lei (argint)	„ 93-50	94-20
Marce (hârtie sau aur)	„ 117-40	117-82
Napoleond'or	„ 19-04	19-12
Lire turcești (aur)	„ 21-55	21-75
Sovereigns	„ 23-90	24-10
Ruble (hârtie)	„ 252—	253-50
Ruble (argint)	„ 245—	247—

Bursa de efecte din Viena și Budapesta.

Cursul din 22 Ianuarie 1907

‰	V A L O R I	Viena vînd	Bpes' a vîr de
A. Datoria de stat ungară.			
4	Renta ung. aur, scut. de dare	114.50	115.75
4	" " Cor. " " "	96.—	96.30
3 1/2	" " " " " " " " " "	85.—	85.30
—	Impr. cu premii à 100 fl.	205.—	206.—
4	" p. reg. Tisei și Seghedin, sc. de dare	155.50	156.—
3	Impr. p. regul. Porților de fier. " " "	79.—	79.—
4 1/2	Oblig. de regalii croato-slavone " " "	102.—	101.50
4	" rurale ungare " " " "	96.85	97.—
4	" " croato-slav. " " " "	—	97.75
B. Datoria de stat austriacă.			
4	Renta unit. conv. în cor, Mai-Nov., sc. de dare	99.40	99.75
4	" " " " Ian.-Iulie " " "	99.35	99.75
4.2	" " " " în hârtie, Febr.-Aug. " " "	100.30	100.60
4.2	" " " " argint April-Oct. " " "	100.25	100.60
4	Losuri din 1860 à fl. 500.—	155.75	160.—
4	" " " " 1860 à fl. 100.—	218.—	221.—
—	" " " " 1864 à fl. 100.—	268.50	271.—
4	Renta austr. aur., scut. de dare	117.45	117.80
4	" " Cor. " " " " " " "	99.55	99.80
3 1/2	" " de invest. " " " " " " "	89.65	—
C Alte datorii publice.			
4	Impr. orașului Budapesta din 1903, sc. de dare	95.75	95.75
5	" " " " Viena " " " " " " "	103.80	—
6	" " bulgar p. căi ferate din 1889 à frs 125	119.65	120.—
4	Imprumut Temeș-Bega din 1897	96.40	97.—
D. Scrisuri fonciare, obligaț. com., etc.			
4	Instit. de Cred. fonc. austr.	99.50	—
4	Banca austro-ungară 50 ani în florini	100.30	100.30
4	" " " " 50 ani în coroane	100.85	100.90
4 1/2	Banca comer. ung. Pesta în fl. " " " "	100.65	101.—
4	" " " " " " în cor. " " " "	97.—	97.26
4 1/2	Obl. com. " banca ung. Pesta cu 10% premie	106.80	107.25
4	" " " " " " repl. 60 ani " " " "	97.—	97.25
4	Scris. fonc. I Cassă de păstr. patr., Pesta	97.25	97.—
4	Obl. com. " " " " " " în cor. " " " "	97.25	97.—
—	Obl. cu premii I. Cassă de păstr. patr. à K 100	—	123.—
4	Scris. fonc. Inst. de credit fonciar ungar în cor.	96.80	97.40
4 1/2	Banca hipotecară ungară în cor.	100.20	101.—
4	" " " " " " " " " " " " " "	97.25	97.25
—	Obl. cu premii Banca " ung. hip. à K 100	—	138.—
5	" " " " " " " " " " " " " "	—	101.—
4 1/2	" " " " " " " " " " " " " "	—	100.—
4 1/2	Cassa de păstrare generală Sibiu,	101.25	100.—
4	" " " " " " " " " " " " " "	97.50	98.—
4 1/2	" " " " " " Brașov	102.—	102.—
4 1/2	Inst. de credit fonciar Sibiu,	101.25	101.—
4	" " " " " " " " " " " " " "	97.50	97.50
E. Lozuri.			
3	Impr. cu premii Inst. de cred. fonc. aust. din	286.25	—
3	1880 à fl. 100	—	—
3	Impr. cu premii Inst. de cred. fonc. aust. din	294.40	—
4	1809 à fl. 100	—	—
4	Impr. cu premii Banca ung. hipot.	261.—	260.—
2	" " " " sâmbesc à frs 100 —	108.50	110.—
5	Los. p. regularea Dunării, din 1870 à fl. 100	265.—	—
—	Basilica—Budapesta à fl. 5.—	24.75	23.50
—	Inst. de credit p. com. și indust. à fl. 100.—	458.—	458.—
—	Buda, comuna à fl. 40.—	171.—	180.—
—	Pálffy, à fl. 40.—	184.50	186.—
—	Crucea roșie austriacă, a fl. 10.—	49.50	49.50
—	" " " " ungară, à fl. 5.—	30.25	30.—
—	Losurile comunei Viena din 1874 à fl. 100.—	508.—	510.—
—	Sanatorium Regina Elisabeta K 5.—	—	9.—
—	Lozuri „Jó sziv”, à fl. 4.—	—	11.50
F. Valute.			
—	Galbini imper pr. bucată	11.40	11.43
—	20 franci aur	19.11	19.12
—	20 marce aur	23.58	23.56
—	Sovereigns pr bucată	24.08	—
—	Ruble hârtie per bucată	2.53	2.54
—	100 Marce hârtie	117.78	117.85
—	100 franci hârtie	—	95.85
—	100 lire hârtie	95.70	95.90
—	100 lei hârtie	—	95.10

Banca de asigurare Transilvania.

— Sibiu, strada Cisnădiei Nr. 5. —

- Asigurări contra pericolului de foc și exploziune.
- Asigurări pe viață în toate combinațiile.
- Asigurări pentru cazuri de accidente.
- Asigurări contra pagubelor prin grindină
- Asigurări contra infracției (furt prin spargere de case și locuințe). Nr. 2 (4—52)
- Asigurări de sticle la galantare, etc.

Pentru bănci de credit condiții foarte avantajoase pentru asigurarea ipotecelor și reduceri considerabile de premii pentru membrii oricărei reuniuni agricole sau tovărășii economice.

Au apărut

„BIBLIOTECA BĂNCILOR ROMÂNE“

Nr. 1.

Studii de contabilitate
(princiipiile fundamentale ale contabilității în partidă dublă)

de
Ioan I. Lăpădatu,
prof. de științe comer.

Nr. 2.

Băncile Române
din
Transilvania și Ungaria

de
Constantin Popp,
funcționar la Centrala „Albinei”, Sibiu.

Nr. 3 și 4.

Efectele publice

de
Ioan I. Lăpădatu,
prof. de științe comer.

Nr. 5—8.

Studii practice de bancă

de
Ioan I. Lăpădatu,
secretarul institutului de credit și econ. „Ardeleana“.

Se pot procura dela domnii autori în Sibiu și Orăștie cele două dintâu à 50 fl., a treia cu K 1— și a patra cu K 2.—

Drepturile, datorițele și răspunderea

membrii din direcție

și

Drepturile, datorițele și răspunderea

comitetului de supraveghere

de

Alfred Kormos,
directorul revistei „Magyar Pénzügy“

traduceri autorizate de

Constantin Popp,

funcționar la Centrala inst. de credit și de econ. „Albina“.

Se pot comanda la traducător în Sibiu sau la Librăria arhiepiscopală din Sibiu, cea dintâi cu prețul de *K 3—*, iar cea din urmă cu prețul de *K 1.50*.

În editura Delegațiunii Băncilor Române
au apărut:

Problemele Reformei Băncilor,

de Dr. C. Diaconovich.

Prețul: broș. *K 1—*, leg. *K 1.50*.**Anuarul Băncilor Române**

Pe anii

1900 — 1901 — 1902 — 1903 — 1904 — 1905 — 1906.

Prețul: câte *K 3—*.

Se comandă la Administrația „Re-
vistei Economice“ în Sibiu (Nagyszeben).

„RACOȚANA“, institut de credit și economii, societate pe acții în Șeica-mare.

Activa.		Bilanț cu 31 Decembrie 1906.		Pasiva.	
		K	f	K	f
Casa în număr	28,421.49	Capital social	100,000.—		
Cambii escontate	220,089.10	Fond de rezervă	21,009.—		
Imprumuturi pe obligațiuni	205,659.40	Fond de penziune	698.80		
Imprumuturi ipotecare	176,226.—	Fond de binefaceri	945.24		
Efecte	10,100.—	Depuneri spre fructificare	257,262.21		
Edificiul institutului	6,800.—	Reescont	247,182.—		
Mobiliar	1,820.40	Dividendă neridicată	210.—		
amortizare	220.40	Interese tranzitoare restante	10,077.29		
Debitori	154.87	Creditori	4,089.23		
Interese tranzitoare restante	4,726.90	Profit curat	12,304.08		
	653,777.85		653,777.85		

Debit.		Contul Profit și Pierdere.		Credit.	
		K	f	K	f
Interese la depuneri	9,035.05	Interese:			
Spese:		dela cambii escontate	7,325.14		
salare	4,700.—	dela imprumuturi pe obligațiuni	14,736.37		
marce de prezență	1,506.—	dela imprumuturi ipotecare	6,903.82		
spese, porto, chirie	1,844.82	dela efecte	450.—	29,415.33	
Contribuție:		Provizțiuni		2,340.80	
directă și aruncuri	1,799.68	Admonițiuni		1,082.40	
10% dela interese de depuneri	903.50				
Amortizare:					
din mobiliar	220.40				
spese de fondare	525.—				
Profit curat	12,304.08				
	32,838.53				32,838.53

Șeica-mare, 31 Decembrie 1906.

Racoța m. p., director executiv și prezident.

Lissai m. p.

Confrontând aceste conturi cu registrele principale și auxiliare le-am aflat în deplină ordine.

Șeica-mare, 22 Ianuarie 1907.

Comitetul de supraveghere:

Vasile Tipuriță m. p.

Ioan Vătășan m. p.

Ioan Nistor m. p., contabil.

Ioan Ittu m. p.

Nr. 15 (1—1)

Păculea m. p.

„SĂTMĂREANA“, institut de credit și economii, societate pe acțiuni în Seini.

CONVOCARE.

Domnii acționari ai institutului de credit și economii „Sătmăreana“, societate pe acțiuni în Seini prin aceasta sunt invitați la a

XV-a adunare generală ordinară,

care se va ține în Seini la 26 Februarie st. n. 1907 la 9 ore dimineața în localul institutului.

Obiectele:

1. Constituirea biroului.
2. Raportul anual al direcțiunii.
3. Raportul comitetului de reviziune.
4. Stabilirea bilanțului pe anul 1906 și votarea absolutului.
5. Împărțirea profitului curat și a cotei culturale și filantropice.
6. Fixarea prețului marcelor de prezență și a cheltuielilor de călătorie pentru membrii în direcțiune și în comitetul de supraveghere.
7. Stabilirea salariului direcțiunii și comitetului de supraveghere, precum și al adausului de salar a funcționarilor pe anul 1907.
8. Alegerea a 3 membri în direcțiune și a unui membru în comitetul de supraveghere.
9. Eventuale propuneri în înțelesul §-lui 39 din statute.

Nr. 11 (1—1)

Seini, în 16 Ianuarie 1907.

Direcțiunea.

ACTIVE.

Bilanț cu 31 Decembrie 1906.

PASIVE.

		K	f			K	f
Cassa în numărar	12,549.84			Capital social		200,000.—	
Giro-Conto la Banca Austro-Ungară	540.98			Fond de rezervă	63,111.78		
Bonuri de Cont-curent la diferite bănci	652.32	13,743.14		Fond special de rezervă	5,291.31		
Cambii de bancă escontate		1,229,289.11		Fond de penziune al funcționarilor	21,632.24	90,035.33	
Împrumuturi ipotecare		84,698.72		Depuneri spre fructificare		587,902.56	
Împrumuturi pe obligațiuni		3,035.—		Reescont		474,286.—	
Debitori de Cont-Curent		19,748.76		Depozite de Cont-Curent		818.51	
Efecte		42,037.50		Depozite de Cassă		5,152.63	
Efectele „Fondului de penziune a funcționarilor“		6,400.—		Dividende neridicate		862.—	
Diverși debitori		4,013.82		Diverși Creditori		7,120.69	
Realități		17,546.27		Interese tranzitoare		27,491.74	
Mobilier	2,790.—			Profit curat		29,354.86	
amortizare pro 1906	278.—	2,512.—					
		1,423,024.32				1,423,024.32	

PERDERE.

Contul Profit și Pierdere.

PROFIT.

		K	f			K	f
Interese:				Interese:			
la depuneri spre fructificare	27,707.13			dela cambii	95,920.98		
la reescont	21,292.26	48,999.38		dela împrumuturi ipotecare	6,748.86		
Contribuție:				dela împrumuturi personale	240.22	102,909.16	
directă și comunală	7,070.89			Chirii și Arânzi		1,169.04	
a funcționarilor institutului	260.10			Interese dela Efecte		1,563.—	
după interese la depuneri	2,769.94			Diferințe de Curs la Efecte		250.—	
după realități	232.22	10,333.15		Diverse Interese și Proviziuni		2,017.70	
Spese:							
de cancelarie și chirii	3,884.17						
marce de prezență	636.—						
salare	14,058.83	18,579.—					
Amortizări:							
din realități	364.50						
din mobilier	278.—	642.50					
Profit și Pierdere		29,354.86					
		107,908.90				107,908.90	

Seini, în 31 Decembrie 1906.

George Achim m. p., director executiv.

Iuliu Demeter m. p., contabil.

George Pop de Băsești m. p., președinte.

Direcțiunea:

Alexandru Stan m. p.

Vasiliu Achim m. p.

Iosifu Pop m. p.

George Șuta m. p.

Dr. I. Tătar m. p.

Dionisiu Bran m. p.

Subsemnatul comitet am examinat conturile prezente și le-am aflat în deplină ordine.

Seini, la 16 Ianuarie 1907.

Comitetul de supraveghere:

Romul Marchis m. p.

Augustin Fassy m. p.

Dominic Rațiu m. p.

Simion Anderco m. p.

Revăzut și aflat în regulă. — Seini, în 16 Ianuarie 1907. — Dominic Rațiu m. p., revizor expert.

„TIMIȘIANA“, institut de credit și economii, societate pe acții în Timișoara.

CONVOCARE.

Domnii acționari ai institutului de credit și economii „Timișiana“, societate pe acții în Timișoara se convoacă și sunt rugați a participa la a

XXII-a adunare generală ordinară,

care se va ține în 20 Februarie a. c. st. n. la 9 oare a. m. în localitățile institutului.

Obiectele adunării:

1. Raportul direcțiunii și al comitetului de reviziune și stabilirea bilanțului.
2. Deciderea asupra distribuirii profitului curat.
3. Darea absoluturului direcțiunii și comitetului de reviziune pe anul 1906.
4. Alegerea comitetului de reviziune.
5. Eventuale propuneri ivite în sensul §-ului 22 lit. h) din statutele institutului.

Nr. 17 (1—1)

Timișoara, 23 Ianuarie 1907.

Direcțiunea.

Dispozițiuni statute: Tot deciziv în adunarea generală au numai acei acționari cari înainte de deschiderea ședinței depun la cassa institutului acțiunile lor transcrise cu cel puțin 6 luni înainte pe numele lor (§. 12).

Plenipotențiatul altui acționar trebuie să fie însuș acționar al institutului. Pe minoreni îi reprezintă tutorii; pe femeii bărbații lor; pe societăți, corporațiuni și institute le reprezintă plenipotențiații lor, cari pot fi și neacționari (§. 13).

Spre a înlesni participarea la adunarea generală și d-lor acționari din îndepărtare, am rugat pe Onor. direcțiunii dela „Albina“, Sibiu, „Bihoreana“, Oradea-mare, „Victoria“, Arad, „Oraviciiana“, Oravița, „Lugojana“, Lugoj și „Luceafărul“, Vârșet, să ia în primire acții de ale institutului nostru — până la 14 Februarie a. c. oara 12 din zi.

Debit.		Bilanț cu 31 Decembrie 1906.		Credit.	
		K	f	K	f
Cassa în număr	82,679-60			Capital de acții	600,000—
Bon în Giro-Conto și la alte bănci	38,509-13	121,188	73	Fondul de rezervă general	126,000—
Cambii de bancă	2,364,441-26			Fondul de rezervă special	10,000—
Cambii ipotocate	810,124—	3,174,565	26	Fondul de penziune	28,377-35
Împrumut ipotecar		1,535,822	61	Depuneri spre fructificare	2,386,237 88
Împrumut de cont-curent		141,635	92	Cambii reescontate	864,432—
Împrumut pe efecte		6,613—		Hipotecii cedate	951,131 51
Efecte proprii		225,863	60	Interese tranzitoare	60,717-80
Realități		10,619-22		Dividende neridicate	1,022—
Mobiliar	7,657-36			Contribuție dela int. depuneri spre fructificare	5,248 28
10% amortizare	765 74	6,891	62	Interese dela capitalul de acții din emisiunea a III-a	543 76
Interese anticipate la reescont și hipotecii cedate		17,100-59		Diverse conturi creditoare	127,601-05
Interese restante		3,896-45		Profit transpus	5,241-96
Diverse conturi debitoare		2 385-21		Profit curat	80,028-62
		5,246,582-21			85,270 58
					5,246,582-21

Spese.		Contul Profit și Pierdere.		Venite.	
		K	f	K	f
Interese la depuneri spre fructificare	101,718-60			Profit transpus	5,241-96
Interese de reescont	49,948-12			Interese după cambii de bancă	170,265-15
Interese la hipotecii cedate	46,226 70	197,893	42	Interese după cambii ipotocate	53,559-64
Contribuție dela inter. la dep. spre fruct.	10,171-67			Interese după împrumut ipotecar	90,586 36
Contribuție erarială și comunală	14,234 19	24,405	86	Interese după împrumut pe efecte	370-43
Salare		28,731-64		Interese după împrumut de cont-curent	10,378-67
Chirie și spese de cancelarie		8,870-93		Venitul realităților	1,213-16
10% amortizare din mobiliar		765-74		Venitul efectelor	4,409-36
Pretenziuni desrise		372-13		Provizioane	10,285 57
Profit transpus	5 241-96				
Profit curat	80,028-62	85,270	58		
		346,310	30		
					346,310 30

Timișoara, la 31 Decembrie 1906.

Cărăbașiu m. p., director executiv.

Direcțiunea:

Theodorovici m. p., președinte.

Ionașiu m. p., vicepreședinte.
Gherdan m. p.

Miculescu m. p., contabil.

A. Crăciunescu m. p.

Dr. Cosma m. p.

Pinciu m. p.

Subsemnatul comitet am examinat contul prezent al bilanțului și cel al venitelor și sarcinilor și confrontându-le cu registrele principale și auxiliare purtate în bună regulă, le-am aflat cu acelea în consonanță și exacte.

Comitetul de reviziune:

Dr. Traian Sincay m. p., președinte.

Dimitrie Buibaș m. p.

George Breban m. p.

Vincentiu Petrovici m. p.

„VICTORIA”, institut de credit și economii în Arad.

CONCURS.

„Victoria”, institut de credit și economii în Arad, publică concurs pentru ocuparea posturilor de doi **practicanți** cu termenul de 15 Februarie n. a. c.

Reflectanții au să dovedească prin oferte scrise cu mâna proprie, că sunt absolvenți a vre-unei școale comerciale și că posed pe deplin limba română și maghiară. Preferință au aceia, cari posed în vorbire și scriere și limba germană.

Nouii aleșii după serviciul de un an de probă vor fi numiți funcționari cu salariu, bani de cuartier, tantiemă și dreptul de pensie în sensul regulamentelor institutului.

Posturile sunt de a se ocupa imediat după alegere.

Retribuțiunea anuală pe anul de probă a unui practicant e de 960 coroane.

Nr. 14 (1—2)

Diracțiunea.

„CHISETEIANA”, institut de credit în Chisetau.

CONVOCARE.

Domnii acționari ai institutului de credit și economii „Chiseteiana” societate pe acții în Chisetau se convoacă și sunt rugați a participa la a

II-a adunare generală ordinară,

care se va ține în 7 Februarie a. c. st. n. la 9 oare a. m. în localitățile institutului.

Obiectele adunării:

1. Raportul direcțiunii și al comitetului de supraveghiere și stabilirea bilanțului.
2. Deciderea asupra distribuiri profitului curat.
3. Darea absolutorului direcțiunii și comitetului de supraveghiere pe anul 1906.
4. Alegerea unui membru în direcțiune și eventual unul în comitetul de supraveghiere.
5. Eventuale propuneri.

Chisetau, la 17 Ianuarie 1907.

Nr. 13 (1—1)

Diracțiunea.

„CHISETEIANA”, institut de credit și economii, societate pe acții în Chisetau.

ACTIVA.

Bilanțul cu 31 Decembrie 1906.

PASIVA.

	K	f		K	f
Casa în numărare	2,282	54	Capital social	24,666	19
Cambii de bancă	93,145	—	Fond de rezervă	812	43
Cambii ipotocate	12,600	—	Depuneri spre fructificare	44,215	36
Efecte proprii	912	—	Reescont	44,144	—
Casa institutului	6,784	87	Interese tranzitoare	1,558	56
Mobilier	969	54	Dividendă neridicată	27	61
după amortizare de	96	95	Profit curat	1,619	—
Interese anticipate la reescont	365	—			
Diverse conturi debitoare	81	15			
	117,043	15		117,043	15

EȘITE.

Contul Profit și Pierdere.

ÎNTRATE.

	K	f		K	f
Interese după depuneri spre fructificare	2,076	13	Interese după cambii escontate	9,141	69
Interese după cambii reescontate	3,048	07	Interese după cambii ipotocate	485	19
Salare	1,084	—	Venit dela efecte	24	—
Chirie, porto, spese de cancelarie	627	71			
Contribuție erarială și comunală	946	59			
10% contribuție după interese la depuneri	152	43			
Amortizare din mobilier	96	95			
Profit curat	1,619	—			
	9,650	88		9,650	88

Chisetau, la 31 Decembrie 1906.

I. Șepețian m. p.,
director executiv.Ioan Micu m. p.,
cassar.Faur m. p.,
contabil.

Diracțiunea:

Cărăbașiu m. p.

D. Radulescu m. p.

D. Pistruiu m. p.

I. Radulescu m. p.

C. Draghici m. p.

Subsemnatul comitet a examinat contul bilanțului, precum și cel al profitului și pierderii, și confruntându-le cu registrele principale și auxiliare purtate în bună regulă, le-a aflat cu acelea în consonanță și exacte.

Comitetul de supraveghiere:

Nr. 13 (1—1)

Gerasim Sêrb m. p., președinte.

Dr. Cosma m. p.

Dumitru Popovici m. p.

Ioan Petruca m. p.

Constantin Pava m. p.

„ZĂRÂNDEANA“, institut de credit și economii, societate pe acții în Băița.

CONVOCARE.

Domnii acționari ai institutului de credit și economii „Zărândeana“ sunt invitați la a

IX-a adunare generală ordinară,

ce se va ține la 10 Februarie st. n. a. c., în localul institutului, în 2 ore p. m.

Obiectele:

1. Deschiderea adunării.
2. Numirea de către președinte a unui notar precum și a 2 scrutinători.
3. Exmiterea unei comisii de 3 membri pentru constatarea membrilor prezenți și a plenipotențelor.
4. Raportul direcțiunii despre starea întreprinderii și rezultatul gestiunii anului 1906.
5. Raportul comitetului de supraveghiere.
6. Deciziunea asupra contului anual pe baza raportului comitetului de supraveghiere și darea absoluturului.

7. Deciziunea asupra împărțirii profitului curat etc. (§ 27.)
8. Alegerea membrilor în direcțiune pe periodul 1907—1909.
9. Eventuale propuneri în sensul §. 27 lit. g) din statute.
10. Exmiterea a 2 membri pentru verificarea procesului verbal.

În lipsa membrilor recerți, adunarea, în sensul §. 23 se va ține în 17 Februarie st. n. a. c., la locul și timpul indicat.

Domnii acționari, cari voiesc a participa la adunare în persoană sau prin plenipotențiați, sunt rugați a și depune, în înțelesul § ului 19 din statute, la cassa institutului acțiunile și documentele de plenipotență, cel mult până la 9 Februarie 1907. Acțiunile se pot depune și la cassa societății „Crișana“ în Brad și reversele sunt a se înainta până la datul indicat.

Băița, la 12 Ianuarie 1907.

Dr. Ioan Radu m. p.,
președinte.

George Drăgan m. p.,
dirigent.

Active — Vagyon.

Bilanț cu 31 Dec. 1906. — Mérleg számla 1906. dec. 31-én

Pasive — Teher.

Active — Vagyon.		Bilanț cu 31 Dec. 1906. — Mérleg számla 1906. dec. 31-én		Pasive — Teher.	
	K	f		K	f
Cassa în număr — Készpénz	2,937	06	Capital social I-a emisiune — Alaptőke I-ső kibocsátás	32,000	—
Cambii escontate — Leszámitolt Váltak	210	06	Capital social a II-a emisiune — Alaptőke II-ik kibocsátás	32,000	— 64,000
Imprumuturi pe obligațiuni — Kötvény kölcsönök	60,943	08	Depuneri spre fructificare — Takarékkészletek	145,274	62
Imprumuturi hipotecare — Jelzálog kölcsönök	24,796	—	Cambii reescontate — Visszszámított váltók	—	60,865
Realități — Ingatlanok	—	7,756	Fond de rezervă — Tartalékalap	18	235
Mobiliar — Felszerelés	530	25	Fond special de rezervă — Külön tartalékalap	2,615	94
după amortizare de 10% — 10% törlesztés után	53	02	Fond de penziune — Nyugdíj alap	1,060	— 21,910
Spese de proces anticipate — Előlegezett költségek	39	89	Dividende neridicate — Fel nem vett osztalék	—	150
Interese de reescont anticipate — Előleges visszászámítási kamatok	—	628	Taxă de înscriere — Beiratasi díj	—	381
Interese restante — Hátralékos kamatok	1,402	02	Interese anticipate — Átmeneti kamatok	—	5,570
Anticipațiuni — Előlegek	—	408	Profit transpus din 1905 — 1905 évről áthozott nyereség	600	48
Debitori — Adosok	—	29	Profit curat — Tiszta nyereség	13,179	66
Capital social din a II-a emisiune, nevărsat — II-ik részv. kibocsátásból be nem fizetett tőke	—	2,450			
		311,933			311,933

Șeite — Kiadások.

Contul Profit și Perdere — Nyereség és veszteség számla.

Întrate — Bevétel

Șeite — Kiadások.		Contul Profit și Perdere — Nyereség és veszteség számla.		Întrate — Bevétel	
	K	f		K	f
Interese de depuneri — Betéti kamatok	8,211	37	Profit transpus din 1905 — 1905 évről áthozott nyereség	—	600
Interese de reescont — Visszászámítási kamatok	3,507	48	Interese anticip. din 1905 — 1905 évről áthozott átmeneti kamatok	—	4,367
Interesele fondului de rezervă — Tartalékalap kamatai	1,032	—	Interese de escont — Leszámitolási kamatok	11,569	47
Interesele fondului special de rezervă — Külön tartalékalap kamatai	148	02	Interese de obligațiuni — Kötvény kamatok	4,893	26
Interesele fondului de penziune — Nyugdíj-alap kamatai	60	—	Interese hipotecare — Jelzálogi kamatok	1,778	56
Salare — Fizetések	3,460	—	Arândă — Hazzonbér	321	86
Spese — Költségek	844	11	Provizii și diverse — Jutalék és különféle	—	14,589
Marce de prezentă — Jelenléti díjak	1,882	—			
Competință de timbru — Bélyegilleték	172	50			
Contribuțiune de 10% la depuneri — Betétek után 10% adó	799	—			
Contribuțiune directă — Egyenes adó	2,846	66			
Contrib. comunală și drum — Községi pótdadó	403	11			
Amortizare din mobiliar — Felszerelési törlesztés	—	53			
Tipărituri — Nyomtatványok	—	521			
Chirie — Házbér	—	40			
Profit curat — Tiszta nyereség	—	13,780			
		38,120			38,120

Băița, la 31 Decembrie 1906.

Dr. Ioan Radu m. p.,
președinte.

George Drăgan m. p.,
diriginte

Lazar Perian m. p.,
cassar.

Nicolae Popica m. p.,
contabil.

Subsemnatul comitet de supraveghiere am examinat contul prezent și l-am aflat în ordine. — Alolirott felügyelő bizottság jelen mérleg, nyereség- és veszteség számlákat megvizsgálván, ezeket teljes rendbe találta.

Băița, la 16 Ianuarie 1907.

Comitetul de supraveghiere:

Nr. 8 (1--1)

Dr. Cornel Moldovan m. p.

Vasilu Dămian m. p.

Dr. Pavel Oprea m. p.

„ECONOMIA“, cassă de împrumut și păstrare, societate pe acții în Cohalm.

Activa.		Bilanț cu 31 Decembrie 1906.		Pasiva.	
	K	f		K	f
Casa în număr	2,597	69	Capital de acțiuni, 650 bucăți à K 100	65,000	—
Cambii escontate	277,589	20	Fondul de rezervă	3,708	—
Împrumuturi ipotecare	101,414	50	Fondul cultural	277	70
Împrumuturi pe obligațiuni	68,000	—	Fondul de penziuni	337	80
Credite cambiale cu acoperire ipotecară	19,572	—	Depuneri spre fructificare	290,263	80
Mobiliar	450	—	Cambii reescontate	113,821	—
amortizare	45	405	Creditori	1,260	26
Realități	21,156	—	Dividendă neridcată	313	44
Debitori	136	24	Interese tranzitoare anticipate	7,767	38
Interese tranzitoare restante	2,513	58	Profit curat	10,634	83
	493,384	21		493,384	21

Spese.		Contul Profit și Pierdere.		Venite.	
	K	f		K	f
Interese după depuneri spre fructificare	11,650	28	Interese de escont	14,069	64
Spese:			Interese de împrumuturi ipotecare	7,192	93
Salare	2,020	—	Interese de credite personale	4,340	61
De cancelarie, luminat, încălzit etc.	559	61	Interese de credite cambiale cu acoperire ipotecară	1,648	69
Chirie	360	—	Venite după realități etc.	187	76
Porto	107	81	Provizțiuni	1,509	58
Marce de prezență	528	—			
Competință de timbru	44	26			
Contribuțiuni:					
10% dare după interesele de depuneri	1,165	02			
directă și aruncuri	1,891	40			
Amortizare din mobiliar	45	—			
Profit curat	10,634	83			
	28,949	21		28,949	21

Cohalm, 31 Decembrie 1906.

Bercan m. p., director executiv.

Ioan Buzea m. p., casar.

George Fuciu m. p., contabil.

Direcțiunea:

Dr. George Drimba m. p.

Ioan Brotea m. p.

Ieronim Buzea m. p.

George Andron m. p.

I. Bârsan m. p.

Ioan Seracu m. p.

Am revăzut conturile prezente și le-am aflat în ordine și în consonanță cu registrele principale și auxiliare.

Cohalm, în 17 Ianuarie 1906.

Comitetul de supraveghiere:

Ioan Vătășan m. p.

Nr. 12 (1—1)

revizor expert pentru băncile române asociate.

George Spornic m. p.

Ioan Blaga m. p.

Sofroniu Roșca m. p.

„INDUSTRIA“, bancă industrial-economică, societate pe acții în Deva.

CONVOCARE.

Onorații acționari ai băncii industrial-economice „Industria“, societate pe acții în Deva, se invită la

I-a adunare generală ordinară,

care se va ține în Deva la 7/20 Februarie 1907, Miercuri dimineața la 9 oare în localul societății.

La ordinea zilei:

1. Deschiderea adunării generale prin prezident. Designarea unui notar și a 4 bărbați de încredere pentru verificarea procesului verbal și controlarea mersului adunării.
2. Satorirea acționarilor prezenți și a acțiilor, ce reprezintă ei, pe baza procesului verbal despre împuternicirile prezentate la timp.
3. Raportul direcțiunii și al comitetului de supraveghiere despre anul I. de gestiune 1906.
4. Stabilirea bilanțului și a contului pierderi și profit pe anul I. de gestiune 1906. Propunerea direcțiunii și a comitetului de supraveghiere cu privire la împărțirea venitului curat și darea de absolut.

5. Satorirea marcelor de prezență pro 1907.
 6. Intregirea locurilor devenite prin abdicere și sortare vacante în direcțiune pe periodul 1907—1908 și 1907—1909. Alegerea unui viceprezident pe anii 1907—1908. Alegerea comitetului de supraveghiere pe anul 1907.
 7. Întărirea noului contabil în postul său.
 8. Satorirea unui regulament de serviciu intern și a altuia pentru depuneri de bani.
 9. Raportul directorului despre afaceri interne cu interpretarea și aplicarea de statute la cazuri concrete
- Din ședința direcțiunii băncii „Industria“, ținută în Deva, la 9 Ianuarie st. n. 1907.

August A. Nicoară m. p.,
director general.

Vasile Domșa m. p.,
prezident, protopresbiter în Orăștie.

Observare: Acționarul are atâtea voturi decisive, câte acții sunt trecute în registre pe numele său înainte de încheierea anului cu cel puțin 3 luni.

Acționarii mai noi de 3 luni au vot consultativ și pot fi aleși, dacă își depun acțiunile la cassa societății barem cu una zi înainte de adunarea generală.

Acționarul poate lua parte ori în persoană ori prin alt acționar *imputernicit*, care și-a înaintat imputernicirea înainte de adunare cu cel puțin 48 de ore la cassa societății, adică până la 18 Februarie, Luni, la 12 oare din zi.

Despre imputernicirile înaintate la timp se va încheia la această oară un proces verbal, care se înainteză adunării generale, spre luare la cunoștință.

Nr. 17 (1—1)

August A. Nicoară m. p.,
director general.

Activa.		Bilanț cu 31 Decembrie 1906.		Pasiva	
	K	f		K	f
Cassa în număr		560.77	Capital	100.000.—	
Cambii în portofoliu		113,936.03	Fond de rezervă		361.53
Cambii cu acoperire ipotecară		45,251.33	Reescont		63,088.33
Comerciale		67.80	Depuneri spre fructificare		9,132.69
Mobilar	1,515.70		Interese anticipate		1,935.10
10% amortizare	151.57	1,364.13	Prodiverși (comp. & dări nesolv.)		1,120.12
Spese de fondare		3,535.32	T mbre anticipate		184.79
Conturi-Curente		14,102.70	Depozite de cassa		1/6.—
Proteste		70.01	Venit curat		3,937.13
Interese de reescont anticipate		842.—			
Interese restante		208.60			
		179,938.69			179,938.69

Debit.		Contul Profit și Perdere.		Credit.	
	K	f		K	f
Interese de depuneri		217.27	Interese de escont		2,490.89
Interese de reescont		2,577.90	Interese după cambii cu acoperire ipotecară		1,054.59
Salare		100.—	Interese de cont curent		285.48
Porto		303.94	Interese după depuneri proprii		481.98
Dare		292.40	Provizțiuni		1,553.37
Dare după interese de depuneri		21.72	Diverse venite		1,805.62
Chirie		375.—			
10% amortizare		151.57			
Venit curat		3,937.13			
		7,976.93			7,976.93

Deva, la 31 Decembrie 1906.

August A. Nicoară m. p., director general.

Nicolae Igna m. p., cassar.

Nicolae Olariu m. p., contabil.

Direcțiunea:

Vasile Domșa m. p., prezident.

Balaș Arthur m. p., secretar.

Iuliu E. Cosma m. p., viceprezident.

Nicolau Popp m. p.

Szatmári Norbert m. p.

Nicolae Olariu m. p.

Svoboda Petru m. p.

Petru Aslău m. p.

George Guga m. p.

Dionisie Mateș m. p.

Topor Nicolae m. p.

Avram Săbău m. p.

Ioan Săbău m. p.

Dinis Petru I. Nicolae m. p.

Demetriu Maniu m. p.

Adam Avram m. p.

Neag Lazar m. p.

Avram Săbău m. p.

Subsemnatul comitet am examinat conturile prezente și le-am aflat în deplină ordine și corecte.

Deva, la 9 Ianuarie 1907.

Comitetul de supraveghiere:

Dr. Augustin Dragits m. p., prezident.

Serafim Olariu m. p.

Buda Béla m. p.

Iuliu Putici m. p.

Propunerea direcțiunii și a comitetului de supraveghiere pentru împărțirea venitului curat.

a) 5% interese acționarilor după capitalul solvit în diferite rate	K	1,797.30
b) Fondului de rezervă dotare	"	2,000.—
c) Fondului de siguranță	"	100.—
d) Fondului special de rezervă	"	39.83
	K	3,937.13